

Laadukkaan ohjauksen malli

ESPOON PERUSOPETUKSESSA

Sisältö

Ohjaus Espoon perusopetuksessa	3
Laadukkaan ohjauksen kriteerit	4
Ohjauksen toteutuminen käytännössä	6
Henkilökohtainen ohjaus	6
Luokkamuotoinen oppilaanohjaus yläkoulussa	6
Pienryhmäohjaus yläkoulussa	6
Tuen kolmiportaisuus oppilaanohjauksessa	7
Roolit onnistuneessa ohjauksessa	8
Oppilas	8
Huoltajat	8
Oppilaanohjaaja	8
Rehtori	8
Apulaisrehtori / virka-apulaisrehtori	8
Luokanvalvoja / luokanopettaja	8
Aineenopettajat	9
Koulusihteeri	9
Erityisopettaja / laaja-alainen erityisopettaja	9
Kuraattori	10
Psykologi	10
Terveystoimittaja	10
Oppilashuoltoryhmä	10
Ohjauksellinen verkostoyhteistyö	10
Oppilaanohjaajan työnkuva ja resurssit	11
Oppilaanohjaajan työtehtävät	11
Oppilaanohjaajan materiaalit	13
Oppilaanohjaajan resurssit	13
Vuosikello ohjauksen työkaluna	14
Esimerkki ohjauksen vuosikellosta alaluokilla	14
Esimerkki ohjauksen vuosikellosta yläluokilla	15

Ohjaus Espoon perusopetuksessa

Espoossa on tavoitteena taata laadukas ohjaus oppilaille luokka-asteesta ja koulusta riippumatta. Ohjauksen laatua ylläpitämään ja kehittämään on perustettu oppilaanohjauksen asiantuntijaryhmä, jonka tehtävänä on järjestää koulutuksia ja ylläpitää ohjausta tukevia ja edistäviä toimenpiteitä sekä tuottaa materiaaleja ohjauksen laadun parantamiseksi. Ohjauksen asiantuntijaryhmä on ollut vaikuttamassa kuntakohtaisen opetussuunnitelman ohjausta koskevaan osaan, laatimassa siirtymävaiheissa oppilaanohjausta tukevia tiedonsiirtolomakkeita sekä kehittänyt tämän laadukkaan ohjauksen mallin Espoon perusopetukseen yhdessä ohjauksen toimijoiden kanssa.

Laadukkaan ohjauksen mallin ideana on määrittää peruskouluissa annettavaa oppilaanohjausta siten, että ohjauksen laatu olisi mahdollisimman hyvää kaikissa Espoon kouluissa. Lisäksi sen tarkoituksena on toimia laadukkaan ohjauksen mallina niin peruskoulun oppilaanohjaajille ja rehtoreille kuin koulun koko henkilöstölle.

Oppilaiden ohjaaminen ei ole ainoastaan oppilaanohjaajan tehtävä, vaan jokaisella koulun työyhteisön jäsenellä on velvollisuus ohjata oppilasta parhaan kykynsä ja ammattitaitonsa mukaisesti. Ohjauksen resurssiosuudessa tulee ottaa huomioon myös koulukohtaiset erityispiirteet kuten lisäopetus, erityisopetus-, kieli- ja kulttuuriryhmät sekä muut erityisryhmät. Ohjauksen työnjako tulee käydä koulussa vuosittain läpi ja päivittää koulukohtainen ohjaussuunnitelma.

Oikea-aikaisen ja suunnitelmallisen ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaiden siirtymistä jatko-opintoihin ja välttää turhia välivuolia sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja toisen asteen opintojen keskeyttämistä.

Ohjauksen laatutavoitteet Espoossa ovat:

- x Yläkoulujen oppilailla on oikeus oppilaanohjaajan antamaan ohjaukseen.
- x 9. luokan oppilaille taataan oppilaanohjaajan henkilökohtainen ohjaus.
- x Yhtenäiset ohjauksen lomakkeet ja toimintamallit.
- x Enintään 250 ohjattavaa/oppilaanohjaaja.
(sivistysvaliokunnan suositus on 200 ohjattavaa/oppilaanohjaaja)

Laadukkaan ohjauksen kriteerit

Oppilas saa jatkuvaa ja tarvelähtöistä ohjausta koko koulupolun ajan

- ✗ Kaikille oppilaille kohdennetaan ohjausta osana opetusta jo alaluokilta alkaen.
- ✗ Ohjaus on sisällöllisesti oikea-aikaista, esim. alakoulussa oppimaan oppimisen taidot ja itsearviointi sekä yläkoulussa ammatinvalinta ja itsetuntemuksen kehittyminen.
- ✗ Ohjaukselle on luotu koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmassa selkeät ja toimivat rakenteet, jotka eivät ole henkilösidonniaisia.
- ✗ Koulun koko henkilöstö tekee yhteistyötä oppilaan tarpeita ja tavoitteita kunnioittaen.
- ✗ Ohjauksen tavoitteet ja työnjako ovat selvät kaikille toimijoille.
- ✗ Ohjauksessa hyödynnetään monipuolisia menetelmiä opetus-suunnitelman ja yksilön tarpeiden mukaisesti.

Oppilas oppii ohjauksen avulla omatoimisuutta ja vastuullisuutta

- ✗ Ohjaus on tavoitteellista ja kunnioittaa oppilaan elämää kokonaisuutena.
- ✗ Ohjaus on myös kasvattamista vastuuseen ja itsensä tuntemiseen.
- ✗ Oppilas oppii suunnittelemaan omia jatko-opintojaan sekä tulevaa työuraa.
- ✗ Oppilas perehtyy työnhakuun ja työelämätaitoihin sekä kehittää omatoimisuuttaan työelämään tutustumisjaksoilla.

Ohjauksen toimijoilla on vahva osaaminen

- ✗ Alaluokilla ohjauksen kokonaisuudesta vastaa rehtori yhdessä luokanopettajan kanssa ja yläluokilla yhdessä oppilaanohjaajan kanssa.
- ✗ Oppilaitoksessa koko henkilöstö ohjaa oppilasta omista perustehtävistään käsin.
- ✗ Ohjauksen toimijat kehittävät omaa osaamistaan jatkuvasti, jotta oppilaille annettava tieto on ajantasaista ja tasalaatuista koko Espoossa.

Ohjauksen eettisinä peruseriaatteina ovat

- ✗ Ohjattavan kunnioittaminen
- ✗ Luottamuksellisen vuorovaikutuksen edistäminen
- ✗ Rehellisyys ja hienotunteisuus
- ✗ Ohjattavan hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen
- ✗ Ajantasaisten vaihtoehtojen monipuolinen esille tuominen
- ✗ Ohjaaminen tiedon kriittiseen arviointiin.

(SOPO ry:n eettisistä periaatteista mukailtu)

Verkostoyhteistyö on aktiivista ja säännöllistä

Muiden alueen oppilaitosten, työ- ja elinkeinoelämän, nuorisotoimen, TE-keskuksen, lähipoliisin, toisen asteen oppilaitosten sekä muiden tärkeiden yhteistyötahojen ja paikallisten toimijoiden yhteistyöllä tuetaan oppilaan valmistumista peruskoulusta, sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin sekä vähennetään riskiä syrjäytyä yhteiskunnasta.

Ohjauksen toteutuminen käytännössä

HENKILÖKOHTAINEN OHJAUS

Oppilaanohjauksen ydintehtävä on henkilökohtainen ohjaus koko perusopetuksen ajan jo ensimmäisestä luokasta alkaen. Ohjauksella tuetaan yhtenäisen koulupolun eheyttä ja jatkuvuutta.

Henkilökohtaisten tapaamisten tarkoituksena on selkiyttää tulevaisuuden tavoitteita ja löytää ratkaisuja mahdollisten haasteiden voittamiseksi. Lisäksi keskustelun tavoitteena ovat persoonallisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä jatko-opintoihin ja ammatilliseen suuntautumiseen liittyvien asioiden käsittely sekä koulumenestyksen seuraaminen. Yläkoulussa henkilökohtaista ohjausta annetaan enimmäkseen oppilaanohjaajan toimesta, mutta ohjaukseen liittyviä keskusteluja voivat käydä muutkin koulun toimijat oman osaamisensa puitteissa. Erityisen tärkeää on, että jokainen espoolainen 9. luokan oppilas pääsee keskustelemaan oppilaanohjaajansa kanssa vähintään kerran ennen yhteishakua. Lisäopetuksessa ohjauksetoja järjestetään vähintään kaksi kertaa vuoden aikana.

LUOKKAMUOTOINEN OPPILAANOHJAUS YLÄKOULUSSA

Valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa on määritelty sisällöt luokkamutoisten oppilaanohjaustuntien pitämiseksi. Luokkatuntien tulisi olla oppilaanohjaajan pitämiä ja vain erityisen painavista syistä niitä voidaan siirtää muiden kuin ammattitaitoisten oppilaanohjaajien pidettäviksi. Luokassa olisi hyvä olla tarvittavat tietotekniset valmiudet.

PIENRYHMÄOHJAUS YLÄKOULUSSA

Pienryhmäohjauksessa oppilaanohjaaja tukee ja täydentää opiskelijan persoonallisen kasvun kehittymistä, elämänsuunnittelun ja ammatill-

sen suuntautumisen hahmottumista. Pienryhmäohjauksessa sosiaaliset taidot ja siten myös työelämävalmiudet kehittyvät vertaisryhmän avulla. Ohjausmuotona pienryhmäohjaus vahvistaa yksilön toimimista vertaistensa kanssa. Lisäopetuksessa pienryhmäohjauksen merkitys on suuri ja sitä käytetään luokkamutoisen ohjauksen rinnalla.

TUEN KOLMIPORTAISUUS OPPILAANOHJAUKSESSA

Oppilaanohjauksessa pääpaino on yleisen tuen antamisessa. Yleinen tuki sisältää opetussuunnitelman mukaisen ohjauksen eri muodoissaan: luokkamuotoinen-, pienryhmä- ja henkilökohtainen oppilaanohjaus.

Tehostetun tuen oppilaan ohjaamisessa oppilaanohjaaja voi tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan lisätä oppilaalle annettavan henkilökohtaisen ohjauksen määrää. Joissakin tapauksissa voi myös olla hyödyllistä osallistua huoltajatapaamisiin.

Joustavassa perusopetuksessa tuetaan yleisopetuksesta syrjäytyneiden tai syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden tietojen, taitojen ja elämänhallinnan kehittämistä. Monipuolisilla opetusmenetelmillä varmistetaan, että kaikki joustavan perusopetuksen oppilaat saavat päätötödistyksen ja yleisen jatko-opintokelpoisuuden. Ryhmien toiminnasta vastaavat tiimit, joihin kuuluvat opettajat ja kokopäivätoiminen jopo-ohjaaja.

Erityisen tuen oppilaalle ohjauksellinen tuki voi olla tehostetun tuen lisäksi myös erityisjärjestelyjä TET-harjoitteluihin ja oppilaitostutustuksiin liittyen. Erityisen tuen ohjausta järjestetään oman opettajan, oppilaanohjaajan ja oppilashuollon yhteistyönä. Ohjauksessa tulee huomioida oppilaan tai opetusryhmän erilaiset tarpeet ja sitä voidaan toteuttaa myös samanaikaisopetuksena.

Roolit onnistuneessa ohjauksessa

OPPILAS

Oppilaan tehtävänä on oppia kantamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja oman tulevaisuutensa suunnittelusta sekä tekemään valintoja oman kehittyvän itsetuntemuksensa pohjalta.

HUOLTAJAT

Huoltajien tehtävänä on tukea oppilaan koulupolkua ja rohkaista oppilasta ottamaan hänelle sopivia askeleita kohti tulevaisuuden koulutusta ja ammattia. Vanhempien tehtävänä on myös valvoa oppilaan arkirutineja ja kotona tehtäviä koulutöitä.

OPPILAANOHJAAJA

Oppilaanohjaaja koordinoi koulunsa oppilaanohjausta ja on ohjauksen pedagoginen asiantuntija. Oppilaanohjaajan työtehtävistä, materiaaleista ja resursseista kerrotaan tarkemmin sivulla 11.

REHTORI

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät resurssit, tukemalla koulun oppilaanohjaajaa sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita. Rehtori vastaa myös päättöarvioinnin kriteerien selvittämisestä opettajille sekä niiden tiedottamisesta oppilaiden huoltajille.

APULAISREHTORI / VIRKA-APULAISREHTORI

Apulaisrehtorin / virka-apulaisrehtorin rooli ja vastualueet ohjauksessa määritellään koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmassa.

LUOKANVALVOJA / LUOKANOPETTAJA

Luokanvalvoja / luokanopettaja on oppilaan lähiohjaaja, joka kannustaa ja ohjaa oppilaitaan koko peruskoulun ala- ja yläluokkien ajan. Hän työskentelee oppilaidensa opintojen sujumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi

yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Lähiohjaajana hän tuntee oppilaan opiskelu- ja elämäntilanteen.

Luokanvalvoja / luokanopettaja luo yhteisöllisyyttä ja turvallista opiskeluympäristöä ryhmässään. Hän on säännöllisesti yhteydessä oppilaisiin oppitunneillaan tai pitämässään tuokioissa. Tämän ohella säännölliset henkilökohtaiset tapaamiset oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa antavat luokanvalvojalle / luokanopettajalle erinomaisen oppilastuntemuksen. Lisäopetuksessa luokanvalvoja tekee yhteistyötä huoltajien kanssa oppilaan koulunkäyntitaitojen ohjaamisessa ja kehittämisessä.

Luokanvalvojan / luokanopettajan tehtävänä on myös seurata poissaoloja sekä puuttua ongelmiin mahdollisimman pian. Hän myös huolehtii tietojen välittämisestä koulun oppilashuoltoryhmään.

Luokanvalvoja selvittää oppilaille päättötodistusarvosanoihin vaikuttavat asiat. Oppilaille ja huoltajalle tulee jo 8. luokalla antaa ohjaava palautetta oppilaan osaamisen tasosta suhteessa päättöarvioinnin kriteerien määrittelemään hyvän osaamisen tasoon. Näin oppilaan ja hänen huoltajansa on mahdollista saada realistinen käsitys siitä, millä osa-alueilla oppilaan pitäisi vielä parantaa osaamistaan saadakseen tavoittelemansa päättöarvosanan.

AINEENOPETTAJAT

Aineenopettaja tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan. Hän huomioi opetuksessa ja arvioinnissa myös erilaiset oppijat. Aineenopettaja on selvillä oman aineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja esittelee niitä oppitunneillaan. Hän tekee yhteistyötä jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten ja työelämän kanssa.

S2-opettajalla on erityisasiantuntemusta työskentelystä monikulttuuristen nuorten kanssa.

KOULUSIHTTEERI

Koulusihtteeri tuntee koulun hallinnollisen rakenteen ja toimintakulttuurin. Asiantuntemuksensa ansiosta hän pystyy neuvomaan oppilaita taroituksenmukaisesti erilaisissa käytännön tilanteissa.

ERITYISOPETTAJA / LAAJA-ALAINEN ERITYISOPETTAJA

Yhteistyössä luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa erityisopetta-

ja tunnistaa erityisopetusta tarvitsevat oppilaat. Hän auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutapansa sekä tukee luokanopettajia ja aineenopettajia monipuolisten opiskelumenetelmien käytössä.

Erityisopettaja huolehtii oppimisen vaikeutta mittaavien testien järjestelyistä sekä auttaa luokanvalvoja / luokanopettajia pedagogisten lausuntojen sekä tehostetun että erityisen tuen järjestämisessä.

Erityisopettaja tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa myös oppilaan ammatinvalinnan suunnittelussa mm. joustavan haun liitteiden laatimisessa sekä TET-harjoitteluiden ja toisen asteen tutustumisten käytännön järjestelyihin liittyen. Erityiskoulussa erityisluokanopettaja vastaa yleensä oppilaanohjauksesta.

KURAATTORI

Kuraattori tukee oppilaan kasvua ja elämänsuunnittelua. Hän on tukena myös haastavissa elämäntilanteissa. Kuraattorin kanssa oppilas voi keskustella kaikista mieltä painavista asioista.

PSYKOLOGI

Psykologin perustehtävä on auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa. Hän tekee myös tarvittavat oppimiseen liittyvät arvioinnit ja lausunnot.

TERVEYDENHOITAJA

Terveystenhoitaja auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämäntilanteissa. Terveystenhoitaja voi myös kertoa oppilaille sairauden rajoituksista ammatinvalinnassa.

OPPILASHUOLTORYHMÄ

Oppilashuoltoryhmä tukee oppilasta koulunkäynnissä ja hyvinvoinnissa sekä ennaltaehkäisee ongelmia ja auttaa niiden ratkaisemisessa. Ryhmän jäseniä ovat yleensä rehtori, oppilaanohjaaja, erityisopettaja, kuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja. Muut toimijat osallistuvat ryhmään tarpeen mukaan.

OHJAUKSELLINEN VERKOSTOYHTEISTYÖ

Rehtori, oppilaanohjaaja ja opettajat tekevät yhteistyötä vanhempien sekä lähialueen muiden toimijoiden kuten kirjaston, muiden oppilaitosten ja koulujen, nuorisotoimen, lähipoliisin ja alueen yritysten kanssa.

Oppilaanohjaajan työnkuva ja resurssit

Espoossa opinto-ohjaajien koulutusta tuetaan siten, että oppilaanohjaajille järjestettävät kokoukset, koulutukset ja seminaarit pyritään keskitämään perjantaipäiviin, joihin ei sijoitettaisi oppitunteja. Koulutuksiin osallistumisesta tulee opinto-ohjaajien aina sopia rehtorin kanssa. Lisäksi konsultoivan oppilaanohjaajan palvelut tukevat laadukkaasti ohjauksen kehittämistä.

OPPILAANOHJAAJAN TYÖTEHTÄVÄT

Ohjausta yksilöllisesti ja ryhmissä

- x Henkilökohtainen ohjaus on oppilaanohjaajan tärkein työtapana. Siinä korostuu ohjaajan ammattitaito ja ohjauksen vaikuttavuus. Henkilökohtaista ohjausta tulee tarjota vähintäänkin kaikille 9. luokan oppilaille. Lisäopetuksessa henkilökohtaista ohjausta annetaan vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa.
- x Lisäopetuksessa jokaiselle opiskelijalle tehdään opinto-ohjelma ja asetetaan tavoitteet lukuvuodelle.
- x Pienryhmäohjaus on hyvä ohjausmuoto esimerkiksi samasta jatko-opintopaikasta kiinnostuneiden oppilaiden ohjaamiseen. Pienryhmäohjauksen käyttämisestä oppilaanohjaaja päättää itsenäisesti.
- x Luokkamuotoisen oppilaanohjauksen sisällöt löytyvät opetus-suunnitelmasta. Luokkamuotoisessa ohjauksessa on suositeltavaa käyttää sekä sähköistä, että kirjallista ohjausmateriaalia. Luokkatuntien tulisi olla oppilaanohjaajan pitämiä, vain erityisen painavista syistä niitä voidaan siirtää muiden kuin ammattitaitoisten oppilaanohjaajien pidettäväksi.
- x Erityisoppilaiden ohjaamisessa saattaa olla hyvä resurssina ohjausta sekä oppilaanohjaajalle että luokanopettajalle / aineenopettajalle laadukkaasti ohjauksen toteuttamiseksi.

Jatko-opintoihin ja työelämään ohjaus

- x Oppilaanohjaajalla on koordinoitavastuu TET-harjoitteluiden järjestämisessä. Lisäopetuksessa oppilaanohjaaja koordinoi TET-jaksoja ja

oppilaitoksiin tutustumisjaksoja. TET-harjoittelun yhteydessä oppilaita pyritään tavoitteellisesti ohjaamaan aloille, jotka heitä kiinnostavat. Yhteistyö luokanvalvojien ja aineenopettajien kanssa on erittäin tärkeää tiedottamisessa ja harjoittelun hyödyntämisessä koulutyössä.

- ✗ Oppilaanohjaaja järjestää oppilailleen mahdollisuuden päästä toisen asteen tutustumisiin. Laadukkaan ohjauksen takaamiseksi on suositeltavaa hyödyntää esittelytilaisuuksia, joita Espoossa tarjotaan. Oppilaanohjaaja koordinoi tutustumisia, mutta niiden valvontaan tarvitaan apua koulun muilta opettajilta.
- ✗ Yhteishaku ja siihen valmistautuminen on oppilaanohjaajan työn ydinkohtia. Oppilaanohjaaja kerää hakuun liittyvät tiedonsiirtoluvat, huoltajien kuulemiset sekä tiedottaa aiheesta oppilaita, huoltajia ja kouluuyhteisöä. Opettajien työpanos sekä käytännön järjestelyihin osallistuminen on tärkeää yhteishaun onnistumisen kannalta.
- ✗ Oppilaanohjaaja ohjeistaa oppilaitaan mahdollisia pääsykokeita varten, mutta vastuu pääsykokeiden suorittamisesta on oppilaalla itsellään.
- ✗ Oppilaanohjaaja esittäytää 9. luokan keväällä opiskelutieto-lomakkeeseen koulun tiedot sekä ohjeistaa oppilaille lomakkeen täyttämisen. Vastuu lomakkeen toimittamisesta toiselle asteelle on oppilaalla ja huoltajalla.
- ✗ Yhteishaun tiedonsiirron tarkastaminen kuuluu koulusihteerin ohella myös oppilaanohjaajan tehtäviin.
- ✗ Oppilaanohjaajalle kuuluu myös yhteishakuun liittyvä kesäohjaus ja sen toteuttaminen. Kesällä tapahtuvaan ohjaukseen sisältyy ilman opiskelupaikkaa jääneiden ohjaus ja siitä raportointi suomenkielisen opetuksen tulosityksikön ohjeiden mukaisesti. Kouluissa, joissa annetaan lisäopetusta, voi oppilaanohjaajan työhön sisältyä myös muita työtehtäviä, kuten mahdolliset oppilashaastattelut.

Muut tehtävät

- ✗ Oppilaanohjaaja on velvollinen pitämään ammattitaitoaan yllä ja osallistumaan mm. opo-kokouksiin ja koulutuksiin.
- ✗ Oppilaanohjaajan työhön voi liittyä koulun valinnaisaineiden esittelyä ja muita valinnaisaineiden valintaan liittyviä tehtäviä.
- ✗ Oppilaanohjaaja on yleensä oppilashuoltotyöryhmän jäsen, sillä oppilaanohjaajan pedagogiselle ja ohjaukselliselle ammattitaidolle on tarvetta OHR:n oppilasta tukevien toimenpiteiden toteuttamisessa.

- ✗ Oppilaanohjaaja tekee yhteistyötä muiden oppilaanohjaajien ja toisen asteen opinto-ohjaajien kanssa.
- ✗ Oppilaanohjaaja on tarvittaessa yhteydessä oppilaan huoltajiin sekä osallistuu vanhempainiltoihin ohjauksen asiantuntijana.
- ✗ Oppilaanohjaaja tekee mahdollisimman monipuolisesti yhteistyötä alueen työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Oppilaanohjaaja pitää yhteyttä jatko-opintoja tarjoaviin oppilaitoksiin ja opastaa oppilaan kansainvälistä ohjausta vaativissa asioissa oikeaan ohjauspalveluun.

OPPILAANOHJAAJAN MATERIAALIT

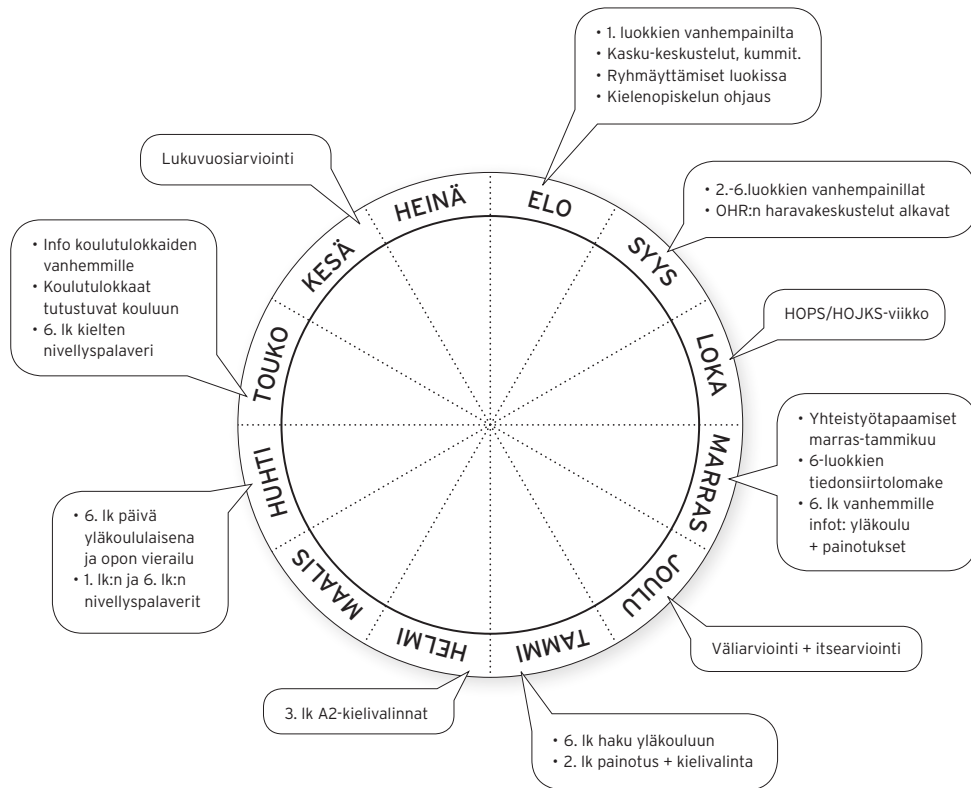
- ✗ Oppilaanohjaajien käyttöön on laadittu materiaalia sähköiseen oppimisympäristöön (Fronter).
- ✗ Primus ja Wilma -järjestelmät toimivat henkilökohtaisen ohjauksen ja OHR-työn tukena.
- ✗ Ohjaustyöhön on internetissä saatavilla runsaasti erilaisia sähköisiä materiaaleja ja linkkejä.
- ✗ Opo-tunneille suositellaan opo-kirjaa tuntityöskentelyn tueksi.
- ✗ Espoon yhteiset ohjeet ja lomakkeet:
  - Yhteishaun tiedonsiirtolupa
  - Yhteishaun huoltajan kuuleminen
  - TET-lomakkeet + toimintaohjeet
  - Opiskelutietolomake jatko-opintoihin
  - Mahdolliset yhteiset tapahtumatiedotteet

OPPILAANOHJAAJAN RESURSSIT

- ✗ Vuosityöaikaan kuuluu työpaikalle ja koulutuksiin sidottua työaika 1 221 h/vuosi (juhlapyhät vähennetään vuosityöajasta). YT-aika kuuluu myös oppilaanohjaajille, mutta se sisältyy vuosityöaikaan. Oppilaanohjaajalla ei ole vuosityöajan puitteissa mahdollisuutta ylityötunteihin tai sijaistamisiin muissa oppiaineissa.
- ✗ Mahdollisista koulukohtaisista korvauksista on sovittava erikseen (esim. johtoryhmätyö tai tukioppilastoiminta).
- ✗ Oppilaanohjaajan kannattaa varata aikaa yhteistyöhön rehtorin, erityisopettajien ja luokanvalvojien kanssa.
- ✗ Konsultoivan oppilaanohjaajan tuki. Konsultoiva oppilaanohjaaja perehdyttää uudet oppilaanohjaajat.
- ✗ Espoon opo-kokoukset sekä muut koulutukset.
- ✗ Ohjaukseen ja koulutukseen varatut perantait mahdollistavat seminaareihin ja kokouksiin osallistumisen sekä verkostoitumisen.

Vuosikello ohjauksen työkaluna

ESIMERKKI OHJAUKSEN VUOSIKELLOSTA ALALUOKILLA

ESIMERKKI OHJAUKSEN VUOSIKELLOSTA YLÄLUOKILLA

ELOKUU	<ul style="list-style-type: none"> • Lukuvuoden työn suunnittelu • Lisäopetuksen opinto-ohjelma • 7. lk vanhempainilta ja oppimisen ja opiskelun ohjaus • 6. lk tutustumiset yläkouluun
SYYSKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 9. lk TET • 9. lk ryhmä- ja henkilökohtainen ohjaus yhteishakuun
LOKAKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 9. lk koulutustarjontaan ja aloihin tutustuminen • 8. lk vanhempainillassa päättöarviointin kriteerien selvittäminen
MARRASKUU	<ul style="list-style-type: none"> • Lisäopetuksen Omnia/lukio/TET -jakso • 9. lk ohjauskeskustelut
JOULUKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 7. lk valinnaisaineiden valinta
TAMMIKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 9. lk yhteishakuun ja päättöarviointin kriteereihin liittyvät vanhempainillat • 9. lk jatkokoulutuksen valintaan liittyvät tiedotustilaisuudet
HELMIKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 9. lk ohjauskeskustelut ja yhteishaku • Lisäopetuksen ohjauskeskustelut ja yhteishaku
MAALISKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 8. lk ohjauskeskustelu
HUHTIKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 8. lk TET / toisen asteen tutustuminen • Lisäopetuksen Omnia/lukio/TET -jakso
TOUKOKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 6. lk. tutustumiset yläkouluun ja tiedonsiirron oppilashuollollinen valmistelu • 9. lk ja lisäopetuksen yhteishaun seuranta ja ohjaus
KESÄKUU	<ul style="list-style-type: none"> • 9. lk ja lisäopetuksen yhteishaun tulokset ja jälkihojaus. Tarvittaessa tiedot etsivään nuorisotyöhön.
KOKO LUKUVUODEN AJAN	<ul style="list-style-type: none"> • Opon koulutukset ja työelämä- ja koulutustiedon päivitys • Alueellisten opotiimien ja kaupunkitason yhteiset kokoukset • Ohjausverkostotapaamiset, konsultointi ja oppilashuoltotyö • Toiminta yhteistyökumppaneiden kanssa

